

podróże
z antropologią

Stowarzyszenie
Pracownia Etnograficzna

WYPRAWY W (NIE)ZNANE

O ŚWIADOMYM PODRÓŻOWANIU

NASZE PODRÓŻE

WYBIERZ SWÓJ WYMARZONY
KIERUNEK TURYSTYCZNY
LUB SPOSÓB PODRÓŻOWANIA

**DLACZEGO JEST TO TWÓJ
WYMARZONY/IDEALNY KIERUNEK
PODRÓŻNICZY/TURYSTYCZNY?**

**DLACZEGO JEST TO TWÓJ ULUBIONY
SPOSÓB PODRÓŻOWANIA?**

**CZY SZUKASZ CZEGOŚ,
PODRÓŻUJĄC? CZEGO?**

The background of the slide is a light brown, textured surface, possibly a tablecloth or paper. Scattered across this surface are numerous wooden Scrabble tiles. Some tiles are arranged in horizontal lines, while others are scattered randomly. The tiles are light-colored wood with dark blue or black letters and numbers. The main title 'PODRÓŻOWANIU' is centered in a large, outlined font. There are also some tiles arranged in lines above and below the title, such as 'QUILZ' and 'WIEDZY'.

PODRÓŻOWANIU

Czym jest turystyka?

A₁

To podróżowanie do innych miejsc w celach wypoczynkowych, poznawczych lub zdrowotnych

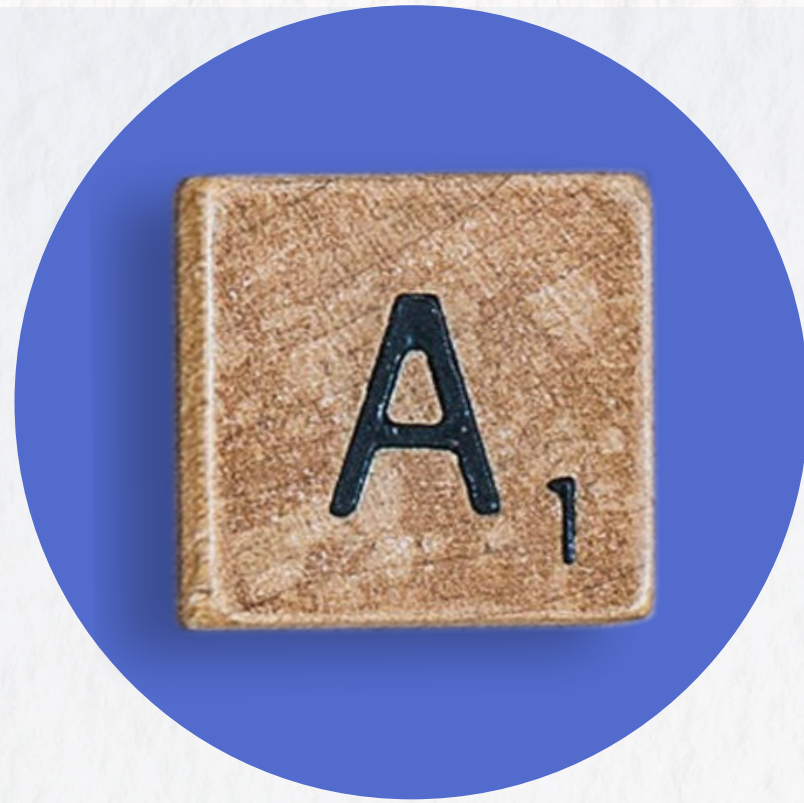
B₃

To oglądanie filmów o innych krajach bez wychodzenia z domu

C₃

To praca w hotelu albo w samolocie

**To podróżowanie do innych miejsc
w celach wypoczynkowych,
poznawczych lub zdrowotnych**

**Za początek masowej turystyki
uważa się niedzielę 5 lipca
1841 roku. Co się wtedy wydarzyło?**

A₁

Anglik Thomas Cook zorganizował pierwszą wycieczkę pociągiem dla grupy osób

B₃

Po raz pierwszy ludzie polecili na wycieczkę samolotem

C₃

Zorganizowano pierwszą na świecie zieloną szkołę

**Anglik Thomas Cook
zorganizował pierwszą
wycieczkę pociągiem
dla grupy osób**

Czy ludzie „od zawsze” mieli i jeździli na wakacje?

A wooden Scrabble tile with the letter 'A' and the number '1' in the bottom right corner.

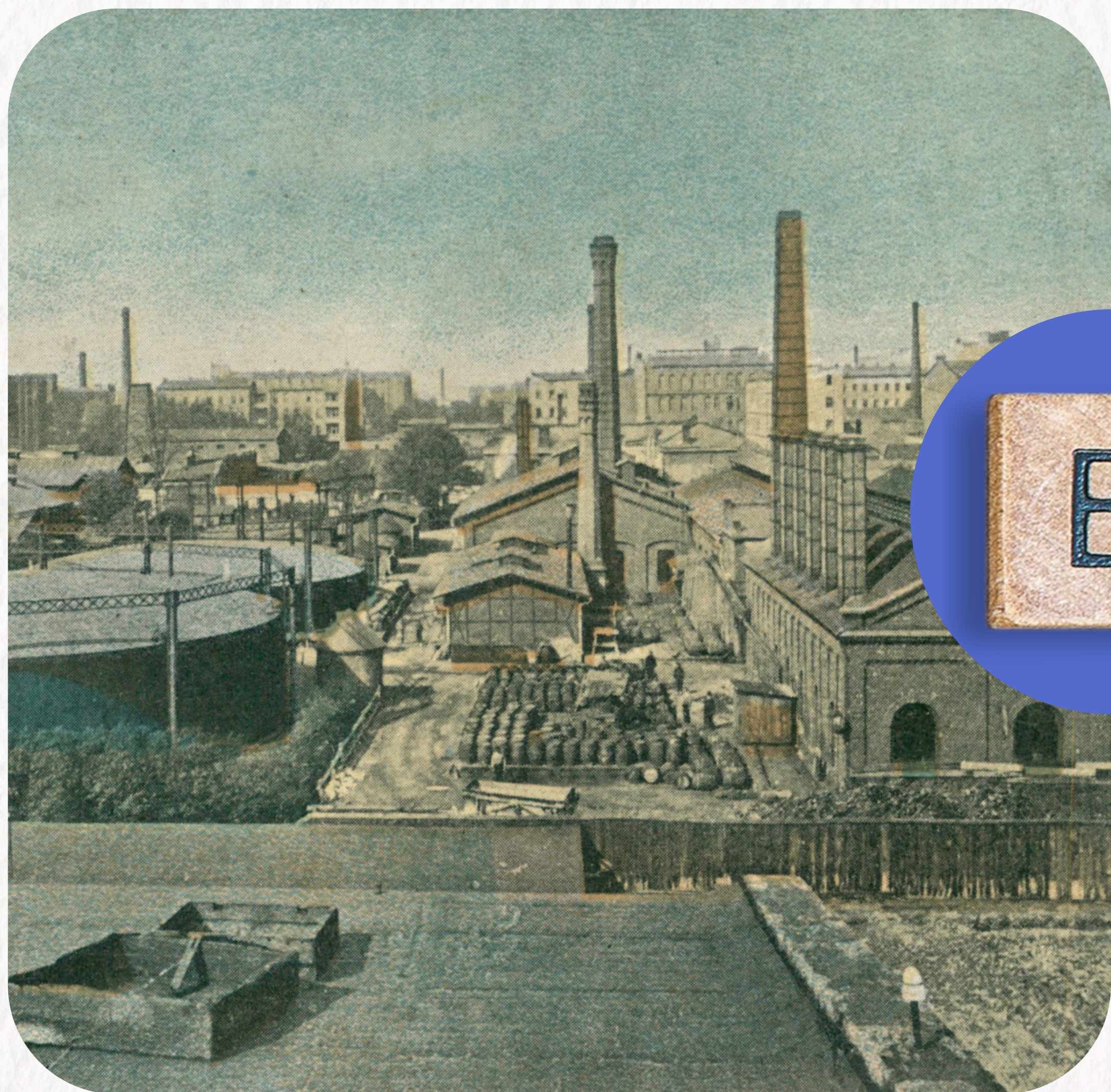
Tak, ponieważ każdemu należy się wypoczynek

A wooden Scrabble tile with the letter 'B' and the number '3' in the bottom right corner.

Nie, idea wakacji pojawiła się w XIX wieku

A wooden Scrabble tile with the letter 'C' and the number '3' in the bottom right corner.

Nie, wyjazdy na wakacje są popularne dopiero od kilkunastu lat

**Nie, idea wakacji
pojawiła się
w XIX wieku**

Skąd wzięta się nazwa „zielona szkoła”?

Od zielonego koloru ubrań, które noszą dzieci w czasie wyjazdu

Od nazwy miejscowości Zielonka, w której odbyła się pierwsza w Polsce zielona szkoła

Od przebywania w zieleni, w przyrodzie

Od przebywania w zieleni, w przyrodzie

Jaką formę turystyki najczęściej uprawiają harcerze?

Kulinarną

Miejską

Pieszą i biwakową

Pieszą i biwakową

Dokąd wybierze się osoba, która chce zobaczyć Fontannę Neptuna, największy zamek krzyżacki i kopalnię soli?

A₁

Gdyni, Malborka, Wrocławia

B₃

Gdańska, Malborka, Bochni

C₃

Gdańska, Grunwald, Lublina

Gdańska, Malborka, Bochni

FONTANNA NEPTUNA W GDAŃSKU

ZAMEK W MALBORKU

KOPALNIA SOLI W BOCHNI

Jakie pamiątki przywiozłaby osoba podróżująca świadomie?

Wykonane przez lokalnych artystów i rzemieślników

Jak najtańsze, niezależnie od ich pochodzenia

Sprzedawane i wyglądające tak samo w każdym kraju

**Wykonane przez lokalnych
artystów i rzemieślników**

Dokąd wybierze się turysta, który chce zobaczyć Słowiński Park Narodowy, karnawał w Rio i Disneyland?

A₁

Polski, Kanady, Włoch

B₃

Polski, Brazylii, Francji

C₃

Słowacji, Tajlandii, Francji

Polski, Brazylia, Francja

SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY, WOJ. POMORSKIE, POLSKA

KARNAWAŁ W RIO BRAZYLIA

DISNEYLAND W PARYŻU, FRANCJA

Która z tych sytuacji pokazuje, że pieniądze z turystyki nie zostają w miejscu, które odwiedzamy, tylko trafiają do zagranicznych firm?

A₁

Turyści kupują ręcznie robione pamiątki od lokalnych mieszkańców

B₃

W mieście organizowane są warsztaty, żeby dać pracę miejscowym ludziom

C₃

Turyści śpią w hotelu zagranicznej sieci

Turyści śpią w hotelu zagranicznej sieci

Przykładem dziedzictwa nieoczywistego mogą być:

**Wawel, rogal świętomarciński,
legenda o złotej kaczce**

**Stare Miasto w Gdańsku, Łazienki
Królewskie, pierogi**

**Przydrożna kapliczka, stara jabłoń,
rodzinna opowieść**

Przydrożna kapliczka, stara jabłoń, rodzinna opowieść

W jakich miejscach najczęściej spotyka się oferty wyjazdów nazywane *all-inclusive*?

A wooden letter tile with the letter 'A' and the number '1' in the bottom right corner.

W schroniskach górskich

A wooden letter tile with the letter 'B' and the number '3' in the bottom right corner.

Na biwakach

A wooden letter tile with the letter 'C' and the number '3' in the bottom right corner.

W hotelach wakacyjnych w ciepłych krajach

W hotelach wakacyjnych w ciepłych krajach

Początkami wyjazdów, które dziś uznajemy za wyjazdy turystyczne, były tzw., podróże Grand Tour realizowane w XVII, XVIII i początkach XIX wieku. Jakie były główne cele takich wyjazdów?

A wooden letter tile with the letter 'A' and the number '1'.

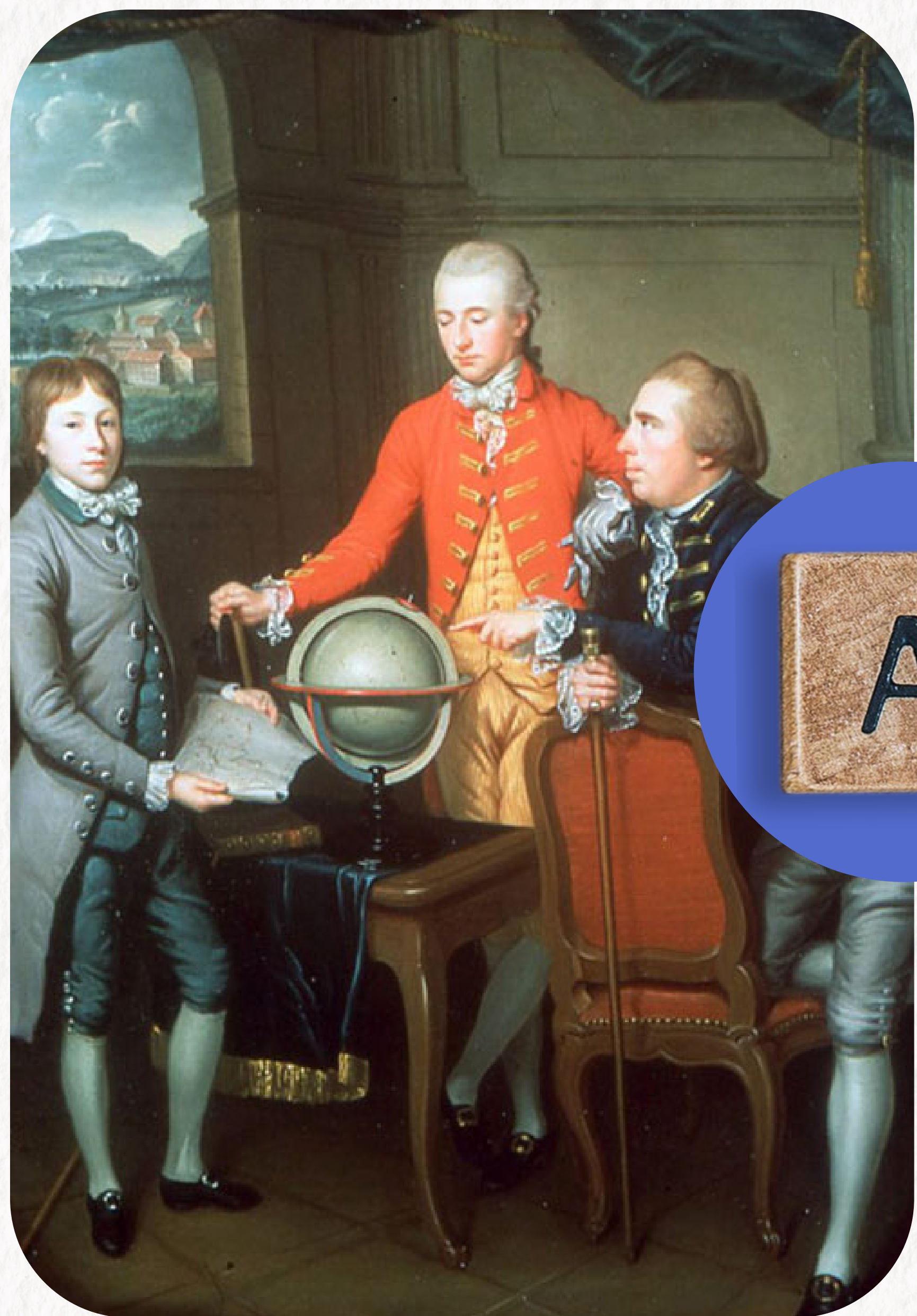
Służyły uzupełnieniu edukacji, poszerzaniu znajomości języków obcych, wykształceniu gustów i zdobywaniu umiejętności praktycznych

A wooden letter tile with the letter 'B' and the number '3'.

Były to wyjazdy szkoleniowe dla młodych artystów i specjalistów

A wooden letter tile with the letter 'C' and the number '3'.

Głównym celem był wypoczynek i zwiedzanie miast

Służyły uzupełnieniu edukacji, poszerzaniu znajomości języków obcych, wykształceniu gustów i zdobywaniu umiejętności praktycznych

**Za początek masowej turystyki
uważa się niedzielę 5 lipca
1841 roku. Co się wtedy wydarzyło?**

A₁

**Thomas Cook – założyciel pierwszego
na świecie biura podróży – zorganizował
kolejową wycieczkę z Leicester do
Loughborough w Anglii**

B₃

**Odbył się pierwszy zorganizowany lot
samolotem**

C₃

**Zorganizowano pierwszą na świecie
zieloną szkołę**

**Thomas Cook – założyciel
pierwszego na świecie biura
podróży – zorganizował
kolejową wycieczkę
z Leicester do Loughborough
w Anglii**

Kim jest post-turysta?

Osoba, która pości w czasie podróży

Osoba, która podróżuje świadomie i uważnie

Osoba, która dużo podróżowała w młodości

Osobą, która podróżuje świadomie i uważnie

Kiedy powstała idea urlopu jako wynagrodzenia za pracę?

A wooden Scrabble tile with the letter 'A' and the number '1' in the bottom right corner.

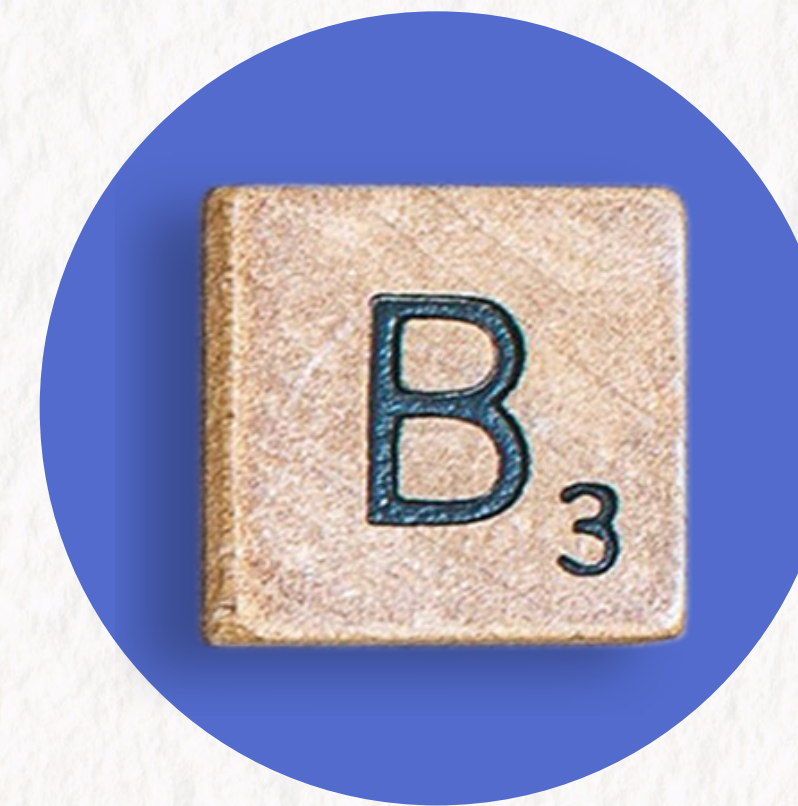
Pojęcie urlopu jest znane już od starożytności

A wooden Scrabble tile with the letter 'B' and the number '3' in the bottom right corner.

Wraz z rozwojem miast przemysłowych XIX wieku i wzrostem uzależnienia człowieka od czasu i miejsca pracy

A wooden Scrabble tile with the letter 'C' and the number '3' in the bottom right corner.

Pojęcie pojawiło się dopiero w XXI wieku, społeczności zaczęły się bogacić

**Wraz z rozwojem
miast przemysłowych
XIX wieku i wzrostem
uzależnienia
człowieka od czasu
i miejsca pracy**

Przykładem zjawiska *leakage*, czyli odpływu środków finansowych do międzynarodowych lub zagranicznych korporacji może być sytuacja, w której:

A wooden Scrabble-style tile with the letter 'A' and the number '1'.

Duża część dochodów z turystyki (np. w hotelach należących do międzynarodowych sieci) trafia do zagranicznych firm, zamiast pozostać w lokalnej gospodarce

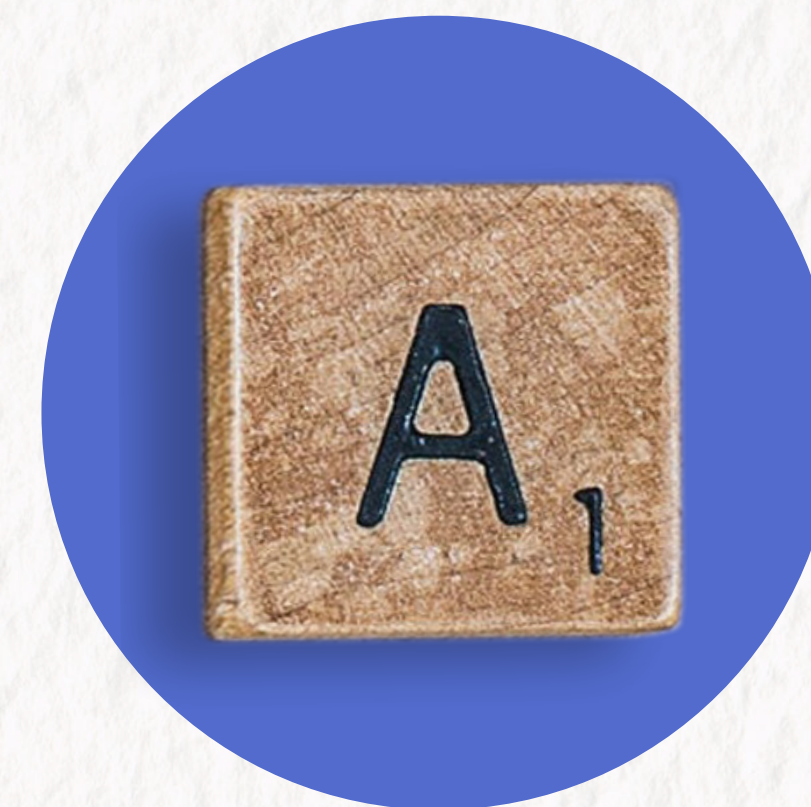
A wooden Scrabble-style tile with the letter 'B' and the number '3'.

Dochody z zakupu lokalnych pamiątek zasilają miejscowy budżet

A wooden Scrabble-style tile with the letter 'C' and the number '3'.

Miejscowość X organizuje warsztaty rękodzielnicze, aby stworzyć miejsca pracy dla lokalnej społeczności

Duża część dochodów z turystyki (np. w hotelach należących do międzynarodowych sieci) trafia do zagranicznych firm, zamiast pozostać w lokalnej gospodarce

**WELCOME TO
BYRON BAY.**

**O TURYSTYCE,
LOKALNEJ
SPOŁECZNOŚCI
I ŚRODOWISKU
NATURALNYM**

wieloryby

lasy deszczowe

ocean

Byron Bay

surfowanie

plaża

Australia

aktywizm

turyści

ochrona środowiska
naturalnego

kąpiele

- 01.** Jakich problemów dotyczą cytaty?
- 02.** Jak turystyka wpływa na dzieci i młodzież mieszkającą w Byron Bay?
- 03.** Jak turystyka wpływa na środowisko w Byron Bay (np. plażę, ocean)?
- 04.** Jakie zachowania turystów przeszkadzają dzieciom i młodzieży?
- 05.** Jak sądzicie, dlaczego turyści się tak zachowują?
- 06.** Jakie działania podejmują mieszkańcy w odpowiedzi na to, co robią turyści?

POZA KADREM,

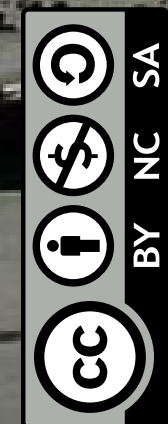
**CZYLI CZEGO NIE WIDZIMY
NA MATERIAŁACH PROMOCYJNYCH**

- 01.** Co widzisz na filmach?
- 02.** W jaki sposób są zaprezentowane miejsca?
- 03.** W jaki sposób są zaprezentowani ludzie (zarówno lokalni, jak i podróżni)?
- 04.** Jak myślisz, czy w rzeczywistości te miejsca wyglądają tak samo? Dlaczego tak, dlaczego nie?
- 05.** Czy to miejsce wygląda tak zawsze – i dla wszystkich?
- 06.** Jakie emocje wywołują w Tobie te filmy?

PLAŽA KUTA, BALI, INDONEZJA

Zdjęcie: rrriles <https://flic.kr/p/4f5Xri>, <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.0/deed.en>

Stowarzyszenie
Pracownia Etnograficzna

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Program edukacyjny dla dzieci i młodzieży: Prezentacja do zajęć Wyprawy w (nie)znane. O świadomym podróżowaniu

Materiał powstał w ramach projektu „Podróże z antropologią” realizowanego przez Stowarzyszenie „Pracownia Etnograficzna” im. Witolda Dynowskiego. Projekt pn. Podróże z antropologią realizuje Stowarzyszenie „Pracownia Etnograficzna” im. Witolda Dynowskiego. Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki w ramach Programu Społeczna odpowiedzialność nauki II.